

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

MARENBERŠKO UČIT. DRUŠTVO ima svoj redni občni zbor dne 18. februarja 1928 ob 1/2 9. uri v Vuhredu na osnovni šoli. Vzpored: 1. Zadnji zapisnik. 2. Dopisi. 3. Situacijsko poročilo. 4. Delo v krožkih. 5. Reforma šole. Diskusija. 6. Poročila društvenih funkcionarjev. 7. Volitve. 8. Slučajnosti.

UČIT. DRUŠTVO ZA OKRAJ SLOVENJGRAD zboruje glasom odborovega sklepa v sredo, dne 15. februarja 1928 ob 9. uri v Slovenjgradu. Razen običajnih točk je na dnevnem redu: a) Razprava o osnutku pravil UJU; poročevalka strok. učit. tov. Gobec. b) Delovanje naših krožkov; poroč. tov. Zehrer. c) Učenčeva samodelavnost pri pouku; predava strok. učiteljica tov. Eliza Kukovec. Posebna vabila se ne bodo pošiljala. Udeležba je obvezna! Na polnoštevilno svidenje vabi — odbor.

Poročila:

UČIT. DRUŠTVO ZA OKRAJ SLOVENJGRAD je zborovalo dne 3. decembra 1927 v Slovenjgradu.

Statistika: Od 42 članov navzočih 34.

Situacijsko poročilo: Tov. predsednik poroč. o došlih dopisih stanovskih zadev ter o seji širjega sosveta v Celju.

Za združen predlog tov. Stravs in Skale o razpravi Učiteljske tiskarne je glasoval tudi predsednik, koje postopanje navzoče učiteljsko enoglasno odobri. (Glej »Učit. Tov.« št. 20, str. 2.)

Tov. Zehrer ponovno vpraša, kakšne korake bo UJU Ljubljana zavzelo za povračilo scitvenih stroškov biv. red. učit. v ljubljanski oblasti.

Sklepi in predlogi:

a) Pristop k »Ped. centr. v Mariboru« je prostovoljen; pristopilo je 23 tovarišev(ice). — Tov. blagajničarka bo odposiljala skupno članarino vseh članov mesečno.

b) Tov. predsednik poroč. o odposlani brzojavki min. prosv., dr. Kumanudiju, da se obdrži osnovnošolski referent Pavel Fleré na svojem mestu in je s tem prišel, kakor vsi ostali predsedniki sreskih učit. društev, ki so istotako v tem tonu brzojavili, v disciplinsko preiskavo. Soglasno se odobri storijski korak tov. predsednika.

c) Sklene se, da se del. sej širjega sosveta (Celje, Ljubljana, Maribor) povrnejo stroški vožnje in prenočišča.

d) Prosi se, da šolska oblast izišle knjige šolskim knjižnicam le priporoča v nabavo, ne pa diktira.

e) Soglasno se sklene prositi oblastni šolski odbor, naj izda čimprej obljubljeni »Pravilnik za obravnavanje šolskih zamud«, katerega že vse učitelstvo nestrno pričakuje in brez tega ne more obravnavati šolskih zamud, kar na pouk in vzgojo zelo kvari.

Solska reforma: Tov. Kavčič Fran predava »O problemih in kompleksnem pouku delovne šole«.

Krožki: Razpravljalo se je o navodilih za samoizobraževalno delo po krožkih, nakar so se izvolili sklicatelji posameznih krožkov:

1. Za slovenjgraški krožek tov. Leopold Kopač;

2. za šentiljski krožek tov. Josip Purkshart;

3. za šentjanški krožek tov. Andrej Višočnik.

Volitve. Ob priliki zadnjega obč. zbora se je izvolil po vzklikih dosedanjí odbor — vršilo se je pa to bolj v naglici, tudi je že, ker so se volitve vršile koncem zborovanja — manjkalo več članov; zato apelira tovariš predsednik na nove volitve in predlaga za predsednika kako mlajšo osebo; tudi se naj izvoli v odbor več tovarišev, ker one prevladujejo v društvu. Volitve so se vršile po list-

kih in se je konstituiral naslednji odbor: predsednik tov. Josip Purkshart, podpredsednica tov. Regina Gobec; tajnik tov. Josip Verčkovnik; blagajničarka tov. Zorka Rozman; odbornika tov. Fran Kavčič in Leopold Kopač.

Slučajnosti: Tov. Josip Pajtlar iz Pekrah pri Mariboru je imel razpostavljen relief Pohorja; cena mu je 450 Din in se dobi tudi na obroke.

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO je zborovalo dne 14. decembra 1927 v Mariboru na III. deški osnovni šoli.

Situacijsko poročilo: Predsednik tovariš Skala otvori zborovanje in pozdravi nove člane. Prečita odgovor krajevnega šolskega odbora v Mariboru na vlogu učiteljskega društva v zadevi stanovanja in kuriva. Tov. Grčar pravi, da se z odgovorom ne smemo zadovoljiti, ampak moramo podvzeti nadaljnje korake, da se zadeva ugodno reši. Predvsem moramo podpreti akcijo centralnega vodstva. Zato se pooblašča odbor, da zadevo dalje vodi. O zadevi da tov. Skala nekaj pojasni, ki jih je dobil na seji širjega sosveta v Celju. Predsednik tov. Skala poda še obširno poročilo o vseh važnih in tekočih vprašanjih, ki so se obravnavala na seji širjega sosveta v Celju dne 27. decembra 1927.

Samoizobrazba: (Predsednik otvori razpravo o odseku za samoizobrazbo. V debato posežejo tov. Hren, Vranc, Malenšek, Grčar, Jos. Kutin in Skala. Ob tej priliki poda tov. Vranc poročilo o poteku samoizobraževalnega tečaja v Ljubljani in o ciljih samoizobraževalne akcije. Tov. Grčar meni, da obstoja napaka v preveliki minucioznosti programa. Dali bi se naj le pravci. Samoizobraževalna akcija je potrebna. Toda bolj kot program, je potrebna dobra volja. Premalo važnosti polagamo na razne panoge znanstva. Važno je vprašanje komu naj šola služi. Zato je treba spoznanja v javnem življenju. Sociologijo je treba vezati s pedagogiko. Reforma šolskega dela je nemogoča dokler ne spremeni smotra nove vzgoje. Sklep: Društvo ne ustanovi posebnega odseka za »Samoizobrazbo«, temveč sodeluje pri samoizobraževalni akciji vse društvo. Na svojih zborovanjih bo razpravljalo o tozadevnih brošurah in drugih vprašanjih samoizobrazbe.

Solska reforma: Posebnega odseka društvo ne ustanovi. Učitelstvo razpravlja o šolski reformi na posebnih sestankih, ki jih vodi sreski nadzornik tov. Tomažič. Tu se bo izvolil odbor, ki bo vodil nadaljnjo akcijo. **Izvenšolsko delo:** Posebni odsek se ne ustanovi. Izvršila se bo statistika o delovanju članov v prosvetnih in gospodarskih ustanovah. — Sklep: Pošlje se tozadevna okrožnica na vse šole.

Slučajnosti: Tov. Altova sporoči, da daje gledališka uprava učitelstvu in obče državnemu uradništvu popust na cenah za gledališke predstave.

Statistika: Društvo šteje 118 članov, od teh je bilo navzočih 82.

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

+ DOLENJELENDAVSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 10. decembra 1927 v Dolnji Lendavi.

Statistika: V okraju je 102 tovarišev in tovarišic, od katerih je 66 včlanjenih, navzočih pa je bilo 45 članov.

Situacijsko poročilo: Tov. predsednik otvori zborovanje in poda vtise o pokrajinski skupščini v Kranju, nakar poroč. tov. Asta Sinigoj o seji širjega sosveta v Celju z dne 27. novembra pr. I. Sledi čitanje dopisov, o katerih se razvije debata, v katero posegajo tov. Kontler, Horvat in Petercel.

Samoizobrazba: Ustanovita se 2 krožka, in sicer v Dubrovniku, poverjenik tov. Preininger in v Dol. Lendavi, poverjenik šolski nadzornik tov. Leo Cepuder. Referentinja o delovanju v teh krožkih bo tov. A. Sinigoj.

Solska reforma: Šolski nadzornik tov. Leo Cepuder je žel za svoj referat, v katerem nam je podal smernice za delovanje v šoli v smislu delovnega pouka pri vseh predmetih, zaslužen priznanje. Istotako je bil z odobravanjem sprejet referat tov. Marice Kontlerjeve o računskem pouku v osnovni šoli.

Izvenšolsko delovanje: Za poročevalko o izvenšolskem delovanju v tukajšnjem srezu določi tov. Asta Sinigoj.

Slučajnosti: Tov. Izidor Horvat odloži mesto tajnika. Tajniške posle pa prevzame tov. A. Sinigoj.

Galerija naših mož

se je pomnožila s sliko

Otona Župančiča

ob petdesetletnici njegovega rojstva

Velikost kakor drugih slik.
Cena 10 Din za izvod, z odpravo in pošt. 4 Din več.

Naročila sprejema in izvršuje
UČITELJSKA KNJIGARNA
— V LJUBLJANI —

+ ŠMARSKO-ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO UJU je zborovalo dne 14. januarja 1928 v Rogatcu v osnovni šoli.

Situacijsko poročilo.

a) Predsednik tov. Jos. Cenčič poroč. da se je seje širjega sosveta v Celju udeležil tov. Bolle, sestanka šolskih upraviteljev v Mariboru pa tov. Pucelj.

b) Prečitajo se dopisi poverjenicstva in napravijo se potrebni sklepi. Propaganda za Mladinsko Matico je v našem srezu vsled nemovitosti tukajšnjega prebivalstva zelo ovirana. Članstvo sklne, ta pokret po možnosti podpirati. Za tov. Möderndorferja je vsak član prispeval 10 Din ter se je nabrala skupna vsota 360 Din.

c) Poročilo o osnutku pravil UJU ter predlogu tov. Kislingerja k izpremembi pravil se preloži na prihodnje zborovanje v mesecu marcu t. l.

d) Imenuje se kot poverjenico za Šolsko Matico tov. Ivanko Šketovo.

e) Glede ankete učiteljic o gospodinjstvu nadaljevalnem šolstvu se izrazi splošna želja, naj bi se za mariborsko oblast ista vršila v Celju.

f) Glede odborovih sej se ugotovi, da se iste zamorejo vršiti le na dan zborovanja kakor doslej. Zato naj odborniki naznanijo predsedniku svoje predloge 14 dni poprej pismeno.

g) Tov. blagajničarka Iv. Strašek predlaga: 1. Naše društvo naj pristopi k ček. zavodu; 2. naj se uvedejo članske karte. Oba predloga sta bila sprejeta.

h) Glede pogajanja med UJU in Edinstvom so debatirali: Pucelj, Bolle, Rakovšček in Cenčič.

Statistika: a) Število učiteljstva v okraju 80; b) število članstva 39. (Od zadnjega zborovanja 1 + 5; c) število udeležencev 27.

Samoizobrazba. Delujeta 2 krožka: Šent Vid pri Grobelnem in Rogatec. Sklicujeta J. Rakovšček in J. Ahtikova. Obravnavala se je doslej v obeh krožkih tema: »O liberalizmu«. Prihodnja sestanka se bosta vršila 5. februarja v Šent Vidu in 10. marca v Rogatcu.

Solska reforma. Tov. E. Kukovec je predavala »O učnih načelih delovne šole s posebnim ozirom na domostalnost učne snovi«. Tov. Bolle pozove referentinja, naj objavi elaborat v »Popotniku«.

Izvenšolsko delo. Poroča tov. Bolle. Razvije se debata o kmetijsko nadaljevalnih šolah. Debaterji: Pucelj, Rakovšček, Bolle, Ahtik, Kukovec.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ LJUTOMER-GORNJA RADGONA je zborovalo dne 10. decembra 1928 ob 10. uri v Gornji Radgoni. Radi slabega vremena je bilo navzočih samo 40 članov.

Statistika: a) Število učiteljstva v srezu 94; b) število članov 77; c) od zadnjega zborovanja + 7.

Situacijsko poročilo:

a) Tovariš Mavrič kot udeleženec poda poročilo iz seje širjega sosveta o vsem, česar ni priobčil »Učit. Tovariš« s posebnim ozirom na razmerje UJU do Učiteljske tiskarne.

b) Blagajničarka tov. Brumen poroč. o finančnem stanju blagajne in o odplačevanju članarine.

c) Gov. tov. Jurko nadaljuje svoje potovanje »Od Skoplja do Soluna«. Na humorističen način in v tekočih verzih opisuje svoje doživljanje in utise na poti, slika kraje, ljudi in življenje daljnega vzhoda in mesta Soluna.

d) Tovariš nadzornik poroč. o delovanju »Učiteljskega doma« v Mariboru, omenja drastične primere o bedi otrok nekaterih umrlih učiteljskih družin. Nadalje energično poziva in priporoča korporativen pristop članstva k društvu za zgradbo »Učiteljskega doma« v Mariboru.

Samoizobrazba:

a) Tov. Žerjav čita navodila za samoizobraževalno delo v krožkih ob priliki sestankov in razgovorov. Tov. Ivajnšič povdarja potrebo gospodarskega praktičnega in individualnega izobraževanja.

b) Določijo se posamezni krožki ter njih sklicatelji (poverjeniki).

Reforma šole: Tov. Kovač iz Vučje vasi čita svoj referat: »Reformiranje naše šole«. V uvodu se opira na Oswaldove »Smernice novega življenja«, zasleduje vzroke reformiranja, nato pa razpravlja o načinu in izvedbi važnih načel delovne šole: doživljajoči pouk, aktivnost, domorodnost, avtodisciplina, razredna šolska občina itd. Razprava je bila stvarna, jedrnata in globoko zamišljena. Poslušalci so čutili potrebo, da se na prihodnjem zborovanju podrobneje seznanijo z osnovnimi principi delovne šole ter izmenjajo medsebojne misli in šolske pridobitve.

Izvenšolsko delo: ?

+ LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 6. decembra l. l. v Ljubljani.

Solska reforma. Tov. Lužar je podal v referatu o delovni šoli temeljne smernice in poglobljene principe za udejstvovanje v delovni šoli.

Situacijsko poročilo. Tov. Hreščak je poročal: o reviziji uredbe uradniškega zakona; o uredbi radi stanovanja in kuriva; o uredbi o disciplinskih sodiščih; o protestu društva o priliki odstavitve osnovnošolskega prosvetnega referenta tov. Flereta; o delovanju odseka upraviteljev; o raznih pomanjkljivostih v šolskem gospodarstvu s strani mestne občine. Pri debati se sprejme predlog, da sestavi odsek upraviteljev posebno spomenico ter naj jo predloži merodajnim faktorjem. Tovariš predsednik je podal poročilo o seji širjega sosveta v Celju 27. novembra pr. l. nanašajoče se zlasti na stališče naše organizacije napram Učiteljski tiskarni ter spremembo pravil UJU in povišanje prispevkov centrali. V debato glede tiskarne so posegli tovariši: A. Skulj, Kopal, Ambrožič, Hreščak in Horvat.

Šolske zvezke, pisanke, spisovnice, risanke vseh vrst izdeluje v lastni tvornici in priporoča
Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Prodaja jih v korist Učiteljskega doma v Mariboru in Učitelj. konvikta v Ljubljani.

Blagajniško poročilo je podal tov. blagajnik Kumelj. Sklene se, na prihodnjem zborovanju imenoma navesti one člane, ki ne plačujejo članarine.

Statistika. V Ljubljani je 264 učiteljev. Članstva je 214. Udeležencev je bilo 105. Predavanja o delovni šoli so se udeležili tudi gojenci obeh učiteljskih.

Samoizobrazba. O samoizobrazbenem krožku poročal tov. Polak. Vršili so se 3 sešanki; na prvem je bilo 43, na drugem 34, na tretjem 24 udeležencev; med temi je bila večina učiteljskih. Razpravljalo se je o liberalizmu.

Izvenšolsko delo. Razpravljalo se je temeljne smernice za izvenšolsko delo, ki jih je izdalo poverjeništvu v posebni okrožnici.

Slučajnosti. Z ozirom na predlog tov. Lavriča, naj se disciplinska postopanja proti učiteljem ne objavljajo, pojasni poverjenik Skulj, da so razprave javne, torej se jih lahko udeleži vsakdo in poročal o njih.

Priporočila se

I. DOGAN, zaloga pohoštva Ljubljana, Dunajska cesta šte. 17.

+ **PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je imelo svoj redni občni zbor dne 14. januarja v Ptuj.

1. Situacijsko poročilo. Statistika: V srezu je 148 učiteljev in učiteljev. Od teh je v članstvu v društvu 135. Pri zborovanju je bilo 92 članov.

Občni zbor je otvoril tov. Šestan. Zapisnik zadnjega zborovanja sta overila za to izvoljena tovariša, nakar so se obravnavali dopisi. Z vseobčim zadovoljstvom so prisotni vzeli na znanje dopis pred letom iz društva izstopivših tovarišev, s katerim sporočajo da po obojestranskem sporazumu ni nikakih zaprek za zopetni vstop v društvo. Dva tovariša sta s 1. januarjem javila svoj pristop.

Tov. Musek je nato poročal o seji ožjega sosveta. Ob priliki debate o sklepu prvega polletja je predlagal tov. Musek, da se odbor obrne na finančno direkcijo, da se leta izjavi, če smatra izkaze za spričevala ali ne in ako se, ker niso spričevala, kolekujejo ali ne.

Tov. Šestan je podal o delovanju društva in odbora tako temeljito in vsestransko poročilo, da je lahko odpadlo poročilo tajnice. Blagajničarka tovarišica Luknerjeva je razveselila navzoče s poročilom, da je v blagajni ostal precejšen prebitek. Knjižničarka tovarišica Bezjakova pa s članstvom ni bila kar nič zadovoljna, ker ji je isto prizadejalo premalo dela.

Pri volitvah, ki so se vršile z listki, je bil izvoljen stari odbor; samo tov. Križaj je bil na novo izvoljen.

2. Samoizobrazba. Med skrutinijem je poročal tov. Jančič o delovanju krožkov, katerih je v srezu 6. Izmed teh nekateri radi slabih poti še niso začeli delovati. Število sestankov ostalih krožkov, udeležba učiteljskega na njih ter teme in imena predavateljev pa je zabeležil »Učit. Tovarš.« šte. 26, z dne 12. januarja. Debatiralo se je o fondu krožkov.

3. Šolska reforma: ?
4. Izvenšolsko delo: ?
5. Slučajnosti.
Prihodnje zborovanje bo 3. marca.

+ **KONJISKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo dne 3. decembra l. l. v Konjicah.

1. Situacijsko poročilo: Tov. Kobal, tajnik pov. UJU, oriše glavne dogodke v zadnji dobi ter poda situacijsko poročilo.

Statistika: Število učiteljskega v okraju je 63. Število članstva je 61. Število udeležencev 45.

Tov. tajnik pov. UJU opomni, da ne odgovarja resnici, da pokrajinska skupščina v Kranju ni imela uspehov, nakar se v zapisniku popravi, in sicer tako, da je imela skupščina uspehe.

2. Samoizobrazba: Referat tov. Fr. Iglarja odpade radi prekratkega časa.

3. Šolska reforma: Tov. tajnik pov. UJU Kobal poda poročilo o seji širjega sosveta v Celju, katere se ni udeležil naš zastopnik. Poroča nadalje o raznih odsekih, kateri skrbijo za samoizobrazbo in potem tudi za reformo sedanje šole.

4. Izvenšolsko delo: O tem se zbira podatke od članov, kje in kako sodelujejo v raznih ustanovah in društvih v okraju.

5. Slučajnosti. Tov. Kobal, tajnik pov. UJU poročal o razmerju med Pov. in Učit. tiskarno, o intervenciji glede refer. tov. Flečeta in o vzrokih tožbe in procesov med voditelji Edinstva in Poverjeništvu.

6. Prihodnje zborovanje konjiškega učiteljskega društva se bo vršilo dne 8. februarja 1928.

ob 10. uri v deški osnovni šoli v Konjicah. Pred zborovanjem popolnitev funkcij novega odbora. Udeležba obvezna! — A. Rijevec, zač. tajnik.

+ **LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo dne 19. t. m. ob 7. uri zvečer.

Statistika: Članov je 214, zborovanja se jih je udeležilo 55.

Situacijsko poročilo. Tov. predsednik apelira z ozirom na pičlo udeležbo na zavedne člane, naj oni vplivajo na indolentne tovariše, da se bodo pričeli zavedati dolžnosti napram organizaciji. Pokazuje na drastičen primer nediscipliniranosti v slučaju tovariša Jekla. Tov. Jekl je kandidiral v disciplinsko sodišče na listi »Edinstva«, nakar ga je odbor dvakrat pozval, naj to postopanje pojasni. Jekl mesto opravičila grozi odboru, da bo »podvzel druge korake«, ako odbor obeh dopisov ne prekliče. — Zbor predlaga izključitev.

Z ozirom na predstojajoče imenovanje oblastnega šolskega nadzornika se sprejme resolucija, ki zahteva osnovnošolskega učitelja za to mesto. Soglasno sprejeto.

Tov. Lužar poročal o bistvu in namenu Mladinske Matice.

O obnem zboru Samopomoči poročal tov. Kocijančič. Večina vztraja proti sklepu občnega zbora na tem, da se Samopomoč reorganizira na ta način, da bo nudila tudi pomoč v bolezni.

K osnutku spremembe pravil UJU pripominja tov. Polak, da vsebuje mnogo kvarnega centralizma in tov. Hreščak našteje bistvene točke v tem smislu in predlaga izpremembe. Tov. Dimnik opozori na tozadevne predloge, sprejete na pokrajinski skupščini v Kranju, ki se ne morejo več spremeniti.

Predsednik poročal o dopisu pov. glede volitev. Predlog tov. Kislingerja glede volitev poverjenikov (»Učit. Tov.« šte. 22.) je bil odklonjen, ker je ta način kompliciran in neprikladen.

Samoizobrazba. Tov. Polak konstatira z obžalovanjem brezbržnost napram krožkom in poziva člane k večji udeležbi.

Izvenšolsko delo. Tov. Dermelj poročal o delovanju učiteljskega zbora; zlasti z zadoščenjem omenja uspehe zadnjega nastopa v Zagrebu.

Slučajnosti. Tov. predsednik pojasni, da je odpadlo napovedano predavanje tov. Petrovca vsled obširnega dnevnega reda ter vpraša zborovalce, ali žele, da se predavanje o Praprotniku vključi v eno prihodnjih zborovanj kar navzoči odklonijo.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—

Kdo menja?

Učiteljica s službenim mestom v bližini Ljubljane, 20 minut od železnice želi menjati s tovarišico v bližini Celja. Naslov: uredništvo »Učit. Tov.« pod: »Dolenjsko«.

MOJSTRSKE VIJOLINE

fine, od Din 1000 naprej. Vse glasbene potrebščine. Novodobne strune, ki trajajo na leta. Popravila strokovno. M. Mušič, Ljubljana, Šelenburgova 6.

PREMOG, DRVA, KOKS

D. Čebin, Wolfova 1-II. Tel. 27-56.

TVORNICA KEM. in OLI. BARKLAKOV, JIRNEŽA in STEKELDA
GRUHA K.O.Z. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI, TERPENTIN, STROJNO OLE, UMETNIŠKE BARVE, PRAŠNO OLE, COPICI, FIRNEZ, SOLSKE BARVE, LUMNE BARVE, BRISTOLJNATE BARVE

PRODAJALNA
DUNAJSKA C. 14
LJUBLJANA

POLETOGOVINA
SCHNEIDER EVEROVŠER

PRVOVRSTNI MATERIAL-NIZKE CENE!!

Iz poverjeništvu UJU.

POGAJANJA MED UJU IN EDINSTVOM.

Z ozirom na temeljna načela deklaracije in v zmislu sklepa pokrajinske skupščine v Kranju, da naj poverjeništvu napravi poverjenike za združitev vsega slovenskega učiteljskega v enotni stanovski organizaciji, so prizadeti člani popustili od tiskovne tožbe napram tov. L. Jelencu kot odgovornemu uredniku »Edinstva«. Dne 7. t. m. je bila zadeva glede umaknitve tožbe ugodno rešena v zmislu stališča poverjeništvu, objavljenega v 26. številki »Učit. Tov.« z dne 12. januarja 1928 in pisma tov. E. Gangla, objavljenega v 29. številki »Učit. Tov.« z dne 2. februarja 1928.

Nočemo, da bi zadeve osebnega značaja igrale vlogo in preprečile skupno delo vsega učiteljskega, posebno ker za stvar nimajo večjega pomena in je upoštevati, da je odgovorni urednik kril s svojim imenom tudi dopise drugih.

Uverjeni smo, da bo učiteljsko poverjenstvo ta korak ter ga bo smatralo kot podkrepitev iskrenosti in resne volje do ideje stanovske enotnosti učiteljskega.

Poverjenstvo UJU — Ljubljana.

Nogavice, rokavice, pletenine, bluže, kravate itd. po najnižjih cenah vedno v največji izbiri
F. M. Rozman, Ljubljana, Židovska 7.

Nove knjige.

—k Jubilejni zbornik za petdesetletnico Otona Zupančiča. — Uredil Fran Albrecht. Ljubljana 1928. Izdaja »Ljubljanskega Zvonca«. Založila Tiskovna zadruga, 121 strani in 8 slik v bakrotisku. Cena broširani knjigi 42 Din, v platno vezani 56 Din, poština 3 Din.

Za Zupančičev jubilej je izdala Tiskovna zadruga knjigo, ki bo razveselila vse njegove številne čestitke. — Zbornik obsega 11 člankov, ki z raznih strani osvetljujejo pesnikovo življenje in delovanje. V uvodnem članku podaja zbornikov prednik splošno sliko Zupančičevega pesniškega značaja in razvoja. Posebno zanimiva so pisma Ketteja, Cankarja in Murna Zupančiču. Za pismi se vrsti več razprav o Zupančiču kot umetniku, mislecu. Napisali so jih B. Borko, Ivan Rozman, Jos. Vidmar, Miran Jarc, Ivan Lah, Janko Glaser. A. Debeljak razpravlja o Zupančiču kot prevajalcu, Fr. Albrecht pa podaja pesnikove življenjepisne podatke. Jako važen del knjige so bibliografski podatki o Zupančičevem literarnem delu iz večšega pesarskega bibliografa dr. J. Šlebingerja. Ilustracije podajajo pesnika v različnih dobah, njegove starše, njegovo soprogo, družino in pesnikov rojstni kraj Vinico.

—k Pavel Dohorov: Sibirski punt. Ruski roman iz dni državljanske vojne. Prevedel Ivan Vuk. Izdal in založil konzorcij. Proletarska knjižnica v Ljubljani 1927. — Cena 15 Din.

—k Zgodovina Celja. I. in II. del. Spisal Janko Orožen. Celje 1927. Založila Goričar in Leskovšek. Cena vsakemu delu 28 Din. — Prvi del Zgodovine Celja opisuje prazgodovinsko in rimsko Celje z arheološkim vidikom po muzeju, mestu in okolici. — V drugem delu pa je opisano srednjeveško Celje kot središče državotvornega stremjenja: doba narodne samostojnosti, Savinjska marka, knezi in grofje Celjani. — Knjiga je zelo dober prispevek k slovenski zgodovinski književnosti.

—k Luč. Književna družina v Trstu je izdala za leto 1928, sledeče publikacije Luč, poljudno znanstveni zbornik, ki ga je uredil Lavo Čermelj in ki vsebuje celo vrsto zanimivih člankov in slik. — Nadalje je izdala še dve knjigi, in sicer Bevkov prevod Reymontov: Tomek Baran. Povesti je dodan tudi življenjepis Reymontov, ki ga je spisal France Bevk, in pa izvirno povest Slavka Slavca: Ubogi Uštin. Z letošnjimi publikacijami je končala Luč drugo leto svojega književnega delovanja, ki je našim neosvobojenim bratom v veliko korist, ker radi fašistovskega terorja ne smejo niti čitva izbirati po svobodni volji — posebno pa sedaj v dobi splošnega razpusta vseh čitalnic na Primorskem bo književni dar Luč za naš narod zelo dobrodošel.

—k Ameriški družinski koledar 1928, uredil Frank Zaitz. Štirinajsti letnik je pred nami v okusni opremi in pestri vsebini. Za malenkostno ceno (1 dolar) 224 strani obsega gajoča knjiga velike literarne vrednosti, saj je v Ameriki ta knjiga tako razširjena, da jo ima skoraj vsaka slovenska družina. V njej se nahajajo izbrana dela naših ameriških literatov ter drugih umetnikov, enako zasle-

dimo dela tu živečih Slovencev. Letošnji letnik se odlikuje posebno v tem, ker je prinesel slike iz starega kraja; tako vidimo naš pohlevni gorski mlin, skedenj, šolo Talčji vrh in železniško postajo Črnomelj. Te risbe je izdelal Albin Čebular ter spesnil tudi nekaj pesmi: Zalost, Pozimi, V rudarski vasi in Farmarsko. Tone Seliškar prispeva: Moj duh, Črni otroci, Ameriški pesnik Ivan Molek: Budilka, Beračev ni, Ne toči solz. Slovenski slikar Perušek, ki biva in razstavlja v Ameriki: Santa fe New Mexiko, Chicago ponoči ter ekspresivni portret Ivana Lozarja. Tudi Meštrovčeva in dela drugih slikarjev zasledimo v njem. Jakob Zupančič, ki se je mudil v Sloveniji pred štirimi meseci, je napisal Vtise iz Slovenije, katerega delu je pridelal več fotografij. Zanimive so tudi Zaitzove študije, posebno dobrodošla je njegova statistika pod naslovom: Slovenske knjige in brošure, ki so izšle v Ameriki. Tu dobimo precej izčrpen upogled. Marsi kateremu bo olajšan trud ob študiju življenja Slovencev v Ameriki. V koledarju zasledimo še Zavetnika Antona Slabeta, Ivana Vuka in še več drugih ameriških sodržnikov.

IZJAVA.

Opozorjen od tovarišev, da nekaterniki zlohotno razširjajo med tovarištvom vesti, češ, da sem jaz vendar moral tudi že prej vse vedeti za gospodarske razmere pri pov. UJU, izjavljam javno, da nisem imel upogleda v gospodarstvo in književnost in sem šele v avgustu leta 1925. izvedel, da ima poverjenstvo pri Učiteljski tiskarni 303.000 Din dolga. Tedaj sem takoj na seji javno zahteval, da se nam da točno pojasnilo o gospodarskem stanju in dolgovih. Dobival sem le take informacije, kakor vsi drugi člani ožjega sosveta in vsak drug član na skupščinah.

V rokah imam zapisnike in pisma predsednika takratnega nadzorstva pri pov. UJU, ki pričajo, da sem se resno trudil razčistiti zadevo, dasi niso bile malenkostne okoliščine in razmere govoriti tedaj.

Vztrajam pri svojih navedbah, ki sem jih podal javnosti že v 14. številki »Učit. Tov.« z dne 11. novembra 1926, ki jih do danes še ni nihče ovrgel. Prepričan sem, da se bodo ubile tudi te zlohotne izmišljotine in tendenciozna sumničanja, ki se namenoma zanašajo med članstvo, kakor so se ubile dosedaj že vse zlohotnosti, ki niso bile poštene.

V Ljubljani, 4. februarja 1928.

Ivan Dimnik.

V POJASNILO.

Izstopil sem v juniju 1927 iz meščanskošolske organizacije in istočasno odločil tudi svoje funkcije pri UJU.

Društvo meščanskošolskih učiteljev je vzelo molče moj izstop na znanje, poverjenstvo UJU in vsa tri dolenska učiteljska društva so me pa naprosila, naj vztrajam v UJU in ne izvajam radi Celja nikakih konsekvenc.

Ne smatram organizacije posredovalnim uradom za oddajo dobrih mest, toda zapostavljati in prezirati se tudi ne pustim.

Toliko zadostuje kritikom moje ideje o organizacijah v članku »Še vedno — le liberalci in klenkalc« v 20. številki »Učit. Tova« od 2. decembra l. l., ki jih vzdržujem v polnem obsegu, če je to raznim egoistom prav ali ne.

Prejeta razglednica iz Maribora s karkaturo in dedikacijo v verzih dokazuje, kako prav sem imel, da sem izstopil.

Dovolj!

V Ribnici, 31. januarja 1928.

Anton Mervič.

Kaiserjeve prsne karamele
s »3 jeklami«

Proti kašlju katarju

Najboljše in zelo trpežno blago

za moške in ženske obleke, sukno, hlače, volneno blago, plavino, cefir, platno, robe, nogavice, gotovo obleko in perilo kupite najceneje le v veletrgovini

I. N. ŠOŠTARIČ, MARIBOR
Aleksandrova cesta šte. 13.

A. Škedelj, Ljubljana, Stari trg 11a

priporočila po najnižjih cenah:

šolske in pisarniške potrebščine, razglednice
Na drobno! in papir. Na debelo!

M. TIČAR, LJUBLJANA
VELETRGOVINA S PAPIRJEM

priporočila vse šolske potrebščine.
NA DROBNO. NA DEBELO.
Zvezki po tovarniških cenah.

URE, ZLATO, SREBRO

ANTON LEČNEK, Celje, Glavni trg

Gg. učiteljem na mesečne obroke.

Goštilna RAŽEM

Ljubljana, na Žabjaku št. 3

Točilo se pristna štajerska, dolenska in dalmatinska vina, primorska kuhinja, vsak četrtek, petek in nedeljo sveže morske ribe.

Lovske puške.

flobert puške, revolverje, pištole in vse potrebščine za lov in ribji lov. Kupujem in prevzamam staro orožje v komisijso prodajo. — Se priporoča

F. K. KAISER
puškar, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6